

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 17339/2022
17.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији су пуномоћници Весна Шијаковић, адвокат из ... и Биљана Коцан, адвокат из ..., против тужених ББ из ..., ВВ из ... и ГГ из ..., чији је заједнички пуномоћник Боривоје Спремо, адвокат из ...и ДД из ..., ради утврђења и поделе брачне сутековине, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2405/21 од 16.06.2022. године, у седници одржаној 17.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА ревизија тужиле и **УКИДА СЕ** пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 2405/21 од 16.06.2022. године у преиначујућем делу (којим је одбијен захтев за исплату новчане вредности на име удела у стицању заједничке имовине) и предмет у том делу ВРАЋА другостепеном суду на поновно суђење.

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против потврђујућег дела пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2405/21 од 16.06.2022. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици П 262/19 од 04.06.2021. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен примарни тужбени захтев тужиле и утврђено да су двособан стан број 10 у ламели 11 и двособан стан број 10 у ламели 13 оба уписана у л.н. број .. КО ..., парцела број .. и број .. обе уписане у л.н. број .. КО ... на којој су изграђени стамбени објекат ближе означени у том ставу изреке и путничко возило марке Porsche Cayenne рег. ознаке ..., заједнички стечена имовина током трајања брака тужиле и правног претходника тужених покојног ЂЂ и то сваког од њих у по ½ идеална дела, и обавезани су тужени да тужиле солидарно по основу стицања у браку на име њеног удела и доприноса стицању исплати и то: износ од 1.753.077,60 динара са законском затезном каматом од 07.01.2015. године до исплате за двособан стан број 10 у ламели 11 у ..., износ од 2.404.394,67 динара са законском затезном каматом од 07.01.2015. године до исплате за двособан стан број 10 у ламели 13 улаз 3 у ..., износ од 724.361,92 динара са законском затезном каматом почев од 07.01.2015. године до исплате за парцелу број .. са стамбеним објектом, износ од 3.299.194,60 динара са законском затезном каматом од 07.01.2015. године до исплате за парцелу број .. са стамбеним објектом и износ од 1.000.000,00 динара са каматом од 07.01.2015.

године до исплате за путничко возило марке Porsche Cayenne. Ставом другим изреке, утврђено је да је парцела број .. у површини од 718 м² и парцела број .. од 919м² уписане у л.н број .. КО ..., заједнички стечене имовине током трајања брака тужиље и правног претходника тужених покојног ЂЂ и то тужиље у 1/3 идеалног дела а правног претходника тужених у 2/3 дела и обавезан је тужени ББ да тужиљи по основу стицања у браку на име њеног удела и доприноса у стицању исплати 3.274.846,35 динара са законском затезном каматом од 07.01.2015. године до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован део примарног захтева тужиље за исплату износа од 1.637.423,15 динара са законском затезном каматом у односу на ББ као и евентуални тужбени захтев у износу од 13.450 евра са траженом законском затезном каматом. Ставом четвртим изреке, одбијен је примарни облигационо-правни захтев у целости за исплату износа од 4.912.269,50 динара са законском затезном каматом од 07.01.2015. године до исплате, као и евентуални тужбени захтев за исплату износа од 40.350 евра са законском каматом од 07.01.2015. године до исплате све у динарској противвредности по најповољнијем курсу на дан исплате за парцеле број .. и број .. и све објекте саграђене на њима уписане у л.н .. КО ... у односу на тужене ВВ, ДД и ББ. Ставом петим изреке, делимично је усвојен примарни тужбени захтев тужиље и утврђено да су кат. парцела број .. и кат.парцела број .. у ... заједнички стечена имовина током трајања брака тужиље и правног претходника тужених на по ½ дела и обавезани су тужени да тужиљи солидарно исплате по том основу износ од 885.669,41 динара са законском затезном каматом од 07.01.2015. године до исплате, а одбијен је као неоснован примарни тужбени захтев за исплату износа од 13.508.436,84 динара са законском затезном каматом, као и евентуални тужбени захтев за исплату износа од 110.960 евра у динарској противвредности са законском затезном каматом на име исплате за стицање током трајања брачне заједнице за пословне објекте са радионицом П и халом П у ... у улици ... број .. на парцелама бр. .. и .. . Ставовима шестим, седмим и осмим изреке, одбијен је као неоснован примарни тужбени захтев тужиље за исплату износа од 4.905.187,80 динара за опрему и уређаје, за исплату износа од 5.137.700,00 динара за сва путничка возила, које ствари су се налазиле на дан 06.01.2015. године у предузећу „ЕЕ“ д.о.о. из ..., све са законском затезном каматом од 07.01.2015. године до исплате и износ од 26.355.282,00 динара на име ½ дела тржишне вредности предузећа „ЕЕ“ из ... на исти дан. Ставовима деветим, десетим и једанаестим изреке, одбијен је као неоснован евентуални тужбени захтев тужиље којим је тражила да јој тужени солидарно на име њеног удела и доприноса у стицању исплате 40.291,83 евра за опрему и уређаје, износ од 42.201,71 евра за сва путничка возила, које ствари су се налазиле у предузећу „ЕЕ“ д.о.о. из ... на дан 06.01.2015. године и износ од 216.485,60 евра на име ½ дела тржишне вредности предузећа „ЕЕ“ д.о.о. из ... на исти дан, све са законском каматом од 07.01.2015. године до исплате, у динарској противвредности по најповољнијем курсу НБС на дан исплате. Ставом дванаестим изреке, одбијен је захтев тужиље за ослобађање од плаћања судске таксе. Ставом тринаестим изреке, делимично је усвојен захтев тужиље за накнаду трошкова поступка и обавезани су тужени да тужиљи солидарно исплате износ од 806.496,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате, а одбијен је захтев за накнаду трошкова поступка за износ од 1.715.904,00 динара. Ставом четрнаестим изреке, одбијен је захтев тужених за накнаду трошкова поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2405/21 од 16.06.2022. године делимично су усвојене и делимично одбијене жалба тужиље и жалба тужених ББ, ВВ и ГГ, па је пресуда Вишег суда у Сремској Митровици П 262/19 од 04.06.2021. године

потврђена у делу којим је одбијен тужбени захтев у ставовима шестом, седмом, осмом, деветом, десетом и једанаестом изреке. Преиначена је у делу којим је делимично усвојен тужбени захтев за исплату тражене новчане вредности на име удела у стицању заједничке имовине у ставу првом изреке и у том делу је одбијен тужбени захтев, а у преосталом делу је укинута првостепена пресуда у делу става првог изреке којим је усвојен тужбени захтев за утврђење удела у заједничкој тековини са уделом од $\frac{1}{2}$, у ставовима другом, трећем, четвртном и петом изреке и у ставовима дванаестом, тринаестом и четрнаестом изреке којим је одлучено о трошковима поступка и у том делу предмет је враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиља је благовремено изјавила ревизију у односу на потврђујући и преиначујући део одлуке због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени су поднели одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 18/20), у вези члана 403. став 2. тачка 2. и става 3. истог закона, па је нашао да је ревизија делимично основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде из члана 374. став 1. у вези са чланом 8, 228. и 231. ЗПП на коју се указује у ревизији, с обзиром да је побијана одлука заснована на чињеничном стању које је утврђено оценом доказа извршеном од стране првостепеног суда. Нема ни битне повреде поступка из члана 374. став 1. у вези члана 396. ЗПП, јер је другостепени суд оценио све битне жалбене наводе. Ревизијско указивање на битну повреду парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП није релевантно, зато што та повреда не представља дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП. Осим тога, оваквим ревизијским наводима суштински се оспорава правилност утврђеног чињеничног стања на којем су засноване нижестепене одлуке, што не представља дозвољени ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља и сада покојни тужени ЂЂ живели су у ванбрачној заједници од 01.02.1984. до 20.10.1984. године када су закључили брак у коме је рођено троје деце, овде тужени ББ (1985. године), ВВ (1987. године) и ГГ (1992. године). Њихова брачна заједница фактички је престала јануара 2015. године, а брак је разведен пресудом Основног суда у Старој Пазови Судска јединица у Инђији П2 144/15 од 02.12.2015. године. Тужена ДД (рођена 1982. године) је ћерка из претходног брака покојног ЂЂ који је преминуо ...2019. године, након чега су тужени као његови законски наследници преузели ову парницу. Тужиља по закључењу брака посебну имовину није унела у брачну заједницу, осим личних ствари. До 1990. године живели су у заједничком домаћинству са његовим родитељима са којима је извесно краће време живео и његов брат са породицом. Тужиља је током трајања брачне заједнице била пријављена као запослена у СЗР „ЖЖ“ чији је власник био њен супруг ЂЂ, а касније је била пријављена као радник у ДОО „ЕЕ“, све до 09.03.2015. године када је добила отказ у договору са супругом, који је у то време био власник тог привредног душтва. Тужиља није долазила на посао и никаквих радних

обавеза није имала у фирмама, већ се старала о деци и домаћинству, у чему је имала помоћ жена које су биле плаћене за обављање кућних послова. По закључењу брака породична кућа у којој су живели тужиља и њен супруг саграђена је на плацу у власништву његовог оца, на ком су били сазидани само темељи нове породичне куће. Кућа је саграђена приходима занатске радње, а у градњи је учествовао и његов брат. ЂЂ је био запослен као директор велепродаје у ДП „ЗЗ“ од 1988. године, а истовремено је радио и у занатској радњи „ИИ“ која је фиктивно била уписана на његовог стрица (као његово власништво), али је све послове у радњи он обављао. Он је 24.08.1988. године основао СЗР „ЖЖ“ која је радила до 31.12.2010. године, а бавила се производњом грејача и делова за машине и аутомобилску индустрију. Приход од радњи је улаган у куповину опреме за радњу, унапређење домаћинства и текуће трошкове породице. Фирма „ЈЈ“ основана је 1990. године, у којој је покојни ЂЂ имао статус оснивача, а пререгистрована од 1995. године у предузеће „ЕЕ“ д.о.о., чији је он био власник и директор. Од 09.04.2015. године као власник тог предузећа је уписан тужени ББ, а ЂЂ је остао директор. Током трајања брачне заједнице тужиље и сада покојног ЂЂ, приходима од занатске радње и предузећа саграђена је породична стамбена зграда у ... улици број .. на плацу који је правни претходник тужених наследио од свог оца. Тужиљин бивши супруг је 1998/1997 годину купио плац свом брату на име његовог удела у породичној кући. За време трајања брака купљена су и два стана у ..., путем компензације сагласно уговору који је закључен између ДДМ „КК“ и СЗР „ЖЖ“ и саграђен је објект у улици ... број .. где се налази седиште „ЕЕ“ д.о.о, а купљен је плац за изградњу тог објекта и два плаца на којима су саграђене куће које у време прекида брачне заједнице нису биле завршене. Мајсторе који су радили на изградњи кућа ангажовао је покојни ЂЂ и исплатио их је од прихода предузећа „ЕЕ“ д.о.о. и СЗР „ЖЖ“. Тужиља је по потреби мајсторима доносила кафу и храну коју није кувала већ је наручивала.

Током трајања брака купљено је око 24 катастарских јутара земље чијом продајом је финансирано школовање њихове деце у иностранству, а део новца је употребљен за текуће трошкове домаћинства. Све намирнице за потребе домаћинства храна и одећа су по одобрењу правног претходника тужених куповане и плаћане са рачуна фирме „ЕЕ“ д.о.о. Покретне ствари и намештај тужиља и њен бивши супруг стекли су у браку заједничким новцем и приходима оствареним у предузећу „ЕЕ“. Аутомобил „Renault Megan“ (које је продато у току трајања брачне заједнице) и возило пикап „Renault“ купљени су за потребе фирме, а два путничка возила марке „Mercedes“ коришћени су за потребе чланова породице, с тим да су возила била регистрована на предузеће „ЕЕ“ д.о.о. Одлуком од 25.03.2014. године путничко возило „Porsche Cayenne“ власништво предузећа „ЕЕ“ д.о.о. уговором о продаји и куповини од 19.11.2014. године продато је туженом ББ за 2.000.000,00 динара, а новац добијен продајом је остављен у сефу у породичној кући. Добит од фирме „ЕЕ“ коришћена је за потребе домаћинства и за пословање. Тужиља није имала детаљан увид у финансије нити је била овлашћена за подизање новца, с тим да је имала кључ од сефа и уз сагласност покојног ЂЂ могла да троши заједнички новац који се налазио у породичној кући. Пословни објект и фабричка хала подигнута иза пословног објекта, изграђени су новцем који је представљао добит фирме „ЈЈ“. Од 1999. године тужена ДД живи у предметном двособном стану број .. у ламели .. КО ..., док је други стан у ламели 13 једно време издаван у закуп. Тужени нису финансијски учествовали ни у куповини станова ни у куповини парцела и градњи кућа. Кућа која је намењена туженом ББ грађена је након прекида брачне заједнице.

Уговором о закупу закљученим 04.06.2007. године са Дирекцијом за изградњу Општине Инђија, СЗР „ЖЖ“ је стекла право закупца на кат. парцели .. на период од 99 година, и у целости је исплаћена уговорена закупнина. Предметни двособни станови уписани су као власништво ЂЂ. На парцелама број .. и број .. КО ... уписано је право коришћења у корист туженог ББ, на којима су саграђене породична стамбена зграда у ... у улици ... број .. и помоћни објекат, на којој он има и право својине, а које је стекао након фактичког прекида брачне заједнице својих родитеља, на основу уговора о поклону који је закључио са својим оцем. У листу непокретности број .. КО ... на парцелама .. и .. на којима су саграђене зграде број 1 и 2 у ... улица ... број .., уписано је право коришћења ЂЂ, чији је држалац тужени ББ. У листу непокретности број .. КО ... уписано је право закупа у корист ЂЂ за период од 99 година на парцели .. на којој је започета градња породичне стамбене зграде у ... у улици ... број .. и на парцели број .. на којој је изграђена породична стамбена зграда у ... у улици ... број .., које парцеле су у државној својини. На основу налаза вештака утврђена је на дан процене 06.01.2015. године тржишна вредност предметних стамбених објеката, предметних парцела и пословног објекта са радионицом и халом. Тржишна вредност опреме и уређаја у предузећу „ЕЕ“, купљених до 06.01.2015. године, утврђена је у висини од 9.810.376,54 динара на дан 14.11.2020. године. Вредност возила власништво привредног друштва „ЕЕ“ д.о.о. („Opel Astra“, „Mercedes Benz 200 CDI“, „Mercedes Benz CLS 350 CDI“ и „Mercedes Benz ML 350“, „Mini Cooper SD“, „Renault Kangoo“, „Fiat Ducato“, „Renault Kangoo 1,5 DCI“, „Fiat Scudo“, „Renault Twingo“), купљених до 06.01.2015. године, утврђена је на дан 14.11.2020. године у висини од 13.522.729,75 динара. Тржишна вредност привредног друштва „ЕЕ“ д.о.о. на дан 31.12.2016. године утврђена је у висини од 23.408.827,64 динара. Правни претходник тужених покојни ЂЂ је имао статус оснивача – члана привредног друштва од дана оснивања до 24.03.2015. године, док тужиља није имала тај статус у привредном друштву „ЕЕ“ д.о.о, нити у њиховим ранијим облицима организовања. Статус члана у наведеном привредном друштву (од 06.09.2016. године) имају тужени ББ, ВВ и ГГ са уделима од по 33,33%. Након прекида брачне заједнице све покретне ствари остале су у поседу правног претходника тужених у породичној кући, а тужиља је понела само своје личне ствари, накит и гардеробу.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања првостепени суд је применом чланова 168, 171 и 176 став 1. Породичног закона оценио да тужиља основано потражује исплату тржишне вредности предметних непокретности и путничког возила које су означене у ставу првом изреке првостепене пресуде, а на име њеног удела у обиму од $\frac{1}{2}$ заједнички стечене имовине у току трајања брачне заједнице са правним претходником тужених, налазећи да остварена добит у СЗР „ЖЖ“ власништво сада пок. ЂЂ и зарада коју је он остваривао као предузетник не може престављати његову посебну имовину, да су приходи само један од критеријума код утврђивања удела у заједнички стеченој имовини током брака и да је допринос тужиље у стицању заједничке имовине изражен у старању о деци, о домаћинству, те да је учествовала у другим облицима рада и сарадње у управљању, одржавању и повећању заједничке имовине. Одбијени су примарни и евентуални захтев за исплату $\frac{1}{2}$ њеног удела у стицању по истом основу тржишне вредности привредног друштва „ЖЖ“ доо ..., као и на име истог удела у стицању опреме, уређаја и свих путничких возила која су се налазила на дан 06.01.2015. године у привредном друштву (ставови 6.-11. изреке), налазећи да тужиља није доставила доказе у погледу висине унетог новчаног

оснивачког улога у то привредно друштво, као ни доказе да су наведене ствари купљене током трајања брака.

Другостепени суд је прихватио изложено становиште првостепеног суда у односу на одбијајући део тужбеног захтева и потврдио првостепену пресуду у том делу. Применом одредаба члана 16. Закона о основама својинскоправник односа и чланова 153. и 154. Закона о ванпарничном поступку (ЗВП) преиначио је првостепену пресуду у делу у ком је одлучено о исплати тржишне вредности двособног стана бр.10 у ламели 11 и двособног стана у ламели 13, оба уписана у ЛН .. КО, парцеле бр. .. и .. обе уписане у ЛН .. КО ... на којима су изграђен стамбени објекти и путничког возила марке Porsche Cayenne, на име тужиљиног удела у обиму од $\frac{1}{2}$ заједнички стечене имовине у току трајања брачне заједнице са правним претходником тужених, налазећи да о начину деобе заједничке ствари суд одлучује по правилнима ванпарничног поступка и да се цивилна деоба сувласничког удела на непокретности исплатом купопродајне цене врши у ванпарничном поступку у којем је утврђена немогућност физике деобе и одређено да ће се деоба извршити јавном продајом. Из изнетих разлога је у том делу одбијен тужбени захтев.

Према члану 171. Породичног закона („Сл.гласник РС“ бр.18/05), имовина коју су супружници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку представља њихову заједничку имовину (став 1.), а деобом заједничке имовине у смислу овог закона, сматра се утврђивање сувласничког односно суповерилачког удела сваког супружника у заједничкој имовини (члан 177.). Ако супружници не могу да се споразумеју о деоби заједничке имовине, деобу заједничке имовине врши суд, при чему се претпоставља да су удели супружника у заједничкој имовини једнаки (члан 180. истог закона). Већи удео једног супружника у стицању заједничке имовине зависи од његових остварених прихода, вођења послова у домаћинству, старања о деци, старања о имовини, те других околности од значаја за одржавање или увећање вредности заједничке имовине у тренутку престанка заједнице живота. На основу одредбе члана 168. став 2. Породичног закона, имовина коју је супружник стекао у току трајања брака деобом заједничке имовине односно наслеђем, поклоном или другим правним послом којим се прибављају искључиво права представља његову посебну имовину.

У конкретном случају, полазећи од цитираних одредби, спор ради деобе брачне тековине стечене радом за време трајања брачне заједнице, подразумева утврђење имовинске масе која чини укупну заједничку имовину која постоји у време престанка (брачне) заједнице, а затим утврђење (одређивање) колики је допринос (удео) сваког од супружника у настајању те заједничке имовине (судска деоба) вреднован у смислу члана 180. Породичног закона. На тај начин дотадашња заједника имовина постаје сувласничка у аликвотном делу (идеалном делу). Према одредби члана 16. став 1. Закона о основама својинско-правних односа, сувласник има право да у свако доба захтева деобу ствари, осим у време у које би та деоба била на штету других сувласника, ако законом није другачије одређено.

Основано се ревизијом тужиље оспорава правилност пресуђења другостепеног суда у погледу дела тужбеног захтева који се односи на облигационо-правни захтев за исплату новчане вредности на име удела у стицању заједничке имовине и то двособаног стана број 10 у ламели 11 и двособаног стана број 10 у ламели 13 оба уписана у л.н број .. КО, парцеле број .. КО ... на којој је изграђен стамбени објекат у

улици ... број .., парцеле број .. КО ... на којој је изграђен стамбени објект који се налази у улици ... број ..) и путничког возила марке Porsche Cayenne рег. ознаке ..., у ком делу је првостепена пресуда у ставу првом изреке преиначена и одбијен тужбени захтев.

У конкретном случају се ради о кумулацији захтева у односу на наведене непокретности и путничко возило, истицањем захтева за утврђење да су те ствари заједнички стечена имовина током трајања брака тужиље и правног претходника тужених сада пок. ЂЂ, захтева за утврђење сувласничког удела (од $\frac{1}{2}$) што су стварно-правни захтеви, као и облигационо-правног захтева за исплату њеног сувласничког удела у стицању те заједничке имовине. Иако је тачно да се деоба сувласничке ствари или имовине врши у ванпарничном поступку, у одсуству споразума странака о начину деобе у смислу могућности за физичку деобу, па уколико за то нема услова, приступа се цивилној деоби. Погрешно је становиште другостепеног суда да се то може спровести искључиво у ванпарничном поступку.

Наиме, тужиља је тужбом у овом парничном поступку ради деобе брачне тековине, поред стварно-правног захтева за утврђење права на сувласнички удео на тако стеченој заједничкој имовини, поставила и облигационо-правни захтев за исплату новчане противвредности тог свог сувласничког удела на предметним непокретностима и покретним стварима. У таквој ситуацији, нема сметње да се у овом поступку исплатом одговарајуће новчане противвредности (цивилном деобом на коју се тужиља определила), реализује развргнуће њихове сувласничке заједнице.

Из ових разлога, другостепена пресуда је у том делу укинута и предмет враћен другостепеном суду на поновно одлучивање о изјављеној жалби тужиље. Имајући у виду изнете примедбе, те да основ и висина облигационо-правног захтева зависи од успеха тужиље у односу на стварно-правни захтев (у односу на коју је укинута првостепена пресуда), другостепени суд ће поново оценити жалбене наводе, а затим донети закониту одлуку.

На основу члана 416. став 2. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

По оцени Врховног суда правилно су нижестепени судови закључили да су неосновани примарни и евентуални тужбени захтев тужиље за исплату противвредности $\frac{1}{2}$ удела тржишне вредности привредног друштва „ЕЕ“ ДОО са седиштем у ... на дан 06.01.2015 године, као и опреме, уређаја и свих путничких возила који су се налазила у истом привредном друштву на исти дан.

Према одредбама Закона о предузећима („Службени лист СРЈ“ бр. 29/96 ...36/2002), а затим Закона о привредним друштвима (Сл. гласник РС број 125/04) и Закона о привредним друштвима ("Службени гласник РС", бр. 36/11... 91/2019), чланство у привредном друштву може се стећи искључиво уношењем одговарајућег улога који постаје имовина друштва. Уговор о оснивању друштва има облигационоправна и статусна дејства, на основу њега настаје привредно друштво као правни субјект, који се уписује у судски регистар, па својина друштва постаје и улог из заједничке или посебне имовине, којим је самовласно располагао један од брачних другова. Уговор о оснивању друштва потписују само оснивачи друштва и његова права

и обавезе се тичу само оснивача друштва, а не и брачног друга који није потписник истог.

Из наведеног следи да заједничка (или посебна) имовина брачних другова постаје својина привредног друштва од тренутка њеног уношења у друштво, чиме се на овој имовини искључују власничка и управљачка права како улагача, тако и његовог брачног друга. У питању је оригинаран начин стицања својине прописан одредбама Закона о предузећима и Закона о привредним друштвима, из којих разлога је искључена могућност да се на ствари унетој у друштво признају било која стварна права брачног друга улагача те имовине. Брачни друг може остварити облигационоправни захтев према свом супругу, који је самовласним располагањем унео део заједничке имовине као свој оснивачки улог у привредно друштво и овај се захтев исказује у одређеној своти новца сразмерно доприносу брачног друга, који није члан друштва, у стицању те имовине. Према, одредби члана 184. Породичног закона, при деоби заједничке имовине, ствари за вршење заната или занимања (предузетничка делатност) једног од супружника припадају том супружнику у искључиву својину, са урачунавањем у његов део.

Према утврђеном чињеничном стању, на основу уговора о оснивању заједничког приватног предузећа „ЈЈ“ ... са п.о. закљученог између ЂЂ, КК и ЛЛ, одлуком надлежног суда у судски регистар је 24.12.2990 године уписано оснивање ПП „ЈЈ“, након чега је 23.06.1994. године уписана промена иступања оснивача и сва права и обавезе у целости је преузео директор и оснивач ЂЂ. У регистар надлежног суда од 16.12.1994. године уписана је промена назива фирме тако што је ПП „ЈЈ“ применило назив у „ЕЕ“ предузеће са потпуном одговорношћу. Након донетих одлука о организовању и промени форме тог предузећа, у регистар привредних субјеката 23.01.2012. године уписано је као једночлано привредно друштво са ограниченом одговорношћу „ЕЕ“ ДОО, а затим 09.04.2015. године регистрована је промена података те је као члан брисан ЂЂ, а уписан ББ, а променом од 06.09.2016. године као чланови уписани су ББ, ВВ и ГГ са 33,33%.

Следом изнетог, тужила није потписник уговора на основу кога је у току 1990. године уписано оснивање привредног друштва „ЕЕ“ ДОО (ранији назив ПП „ЈЈ“), нити произилази да је каснијим изменама оснивачког акта уписана као члан привредног друштва. Због тога се неосновано наводима ревизије указује да супружник који није уписан као члан друштва има сва власничка и управљачка права, јер та права припадају само његовим регистрованим оснивачима, а то тужила није, услед чега као брачни друг правног претходника тужених не може стећи тај статус преко оснивачког улога унетог у то привредно друштво.

Консеквентно изложеном, правилно су нижестепени судови закључили да није основан тужилин облигациони-правни захтев према правним следбеницима бившег супружника за исплату противвредности $\frac{1}{2}$ удела тржишне вредности привредног друштва „ЕЕ“ ДОО, опреме, уређаја и свих путничких возила регистрованих на то правно лице, која су се налазила у истом привредном друштву на дан 06.01.2015 године, чија је висина утврђена на основу налаза вештака.

Наводима ревизије тужиле о томе да је она била у браку са туженим када је основана фирма и да је њен бивши супруг, као оснивачки улог, уложио њихову заједничку имовину, са позивом на законску претпоставку о једнаким уделима

супружника у заједничкој имовини, не доводи се у сумњу правилност побијане пресуде.

Наиме, тужиља своје новчано потраживање заснива на исплати протввредности $\frac{1}{2}$ привредног друштва и наведених ствари према њиховој тржишној вредности, јер сматра да су исте у време фактичког престанка брачне заједнице (06.01.2015. године) представљале основна средства тог друштва. Међутим, средства прибављена приликом оснивања привредног друштва или која су резултат пословања самог привредног друштва представља његову имовину која се користи за обављање регистроване делатности.

Како тужиља није доказала да су предметна опрема, уређаји и возила која су се налазила у привредном друштву „ЕЕ“ д.о.о. на дан фактичког престанка брачне заједнице 06.01.2015. године била заједнички стечена имовина супружника пре него што је основано то привредно друштво и да је иста унета као оснивачки улог бившег супружника у време оснивања тог друштва, то су без утицаја њени ревизијски наводи да је својим доприносом увећала имовину предметног привредног друштва и следом тога за исплату противвредности стечене имовине истог друштва.

Због тога су у изнетој ситуацији без утицаја наводи ревидента којима се оспорава примењено правило о терету доказивања, јер су изостале релевантне околности и чињенице у прилог њених тврдњи, као и наводи којима се указује на законску претпоставку о једнаким уделима супружника у стицању заједничке имовине. Сагласно наведеном, неосновани су наводи ревизије тужиље о погрешној примени материјаног права.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић